

OBC ORQUESTRA SIMFÒNICA
DE BARCELONA
I NACIONAL DE CATALUNYA

2018_2019

KAZUSHI ONO DIRECTOR TITULAR

NÚM. 13

**VIDA D'HEROI
DE STRAUSS
AMB RAFAEL
PAYARE**

**15, 16 i 17 DE FEBRER
DE 2019**

SALA 1 PAU CASALS

L'AUDITORI

auditori.cat
obc.cat

CONCERT DEDICAT A LES PERSONES REFUGIADES

Dediquem aquests concerts a les persones refugiades com a part del **compromís social de l'OBC** i per iniciativa de **L'Auditori** juntament amb l'ONG **Open Arms** i l'entitat **Casa nostra, casa vostra**. La greu situació del Mediterrani i la vulnerabilitat dels refugiats són la clau d'aquesta col·laboració, que arriba en un moment especialment crític per l'aturada dels vaixells de salvament humanitari al Mediterrani i quan es compleixen dos anys de la gran manifestació sota el lema "Volem acollir", la més gran celebrada a Europa amb aquest clam.

Els beneficis recaptats amb les entrades que s'han adquirit amb la tarifa REFUGI es lliuraran íntegres a **Open Arms**. Moltes gràcies als qui heu col·laborat!

 LIFE GUARDIAN
OPEN ARMS
SEA RESCUE

A. Li explico que ja hi ha gent pobre al meu país.

B. Li salvo la vida.

**O SE SALVA UNA VIDA,
O ES CALLA UNA MORT.**

www.openarms.es/ca

IBAN E559 1491 0001 2121 8580 1020

NÚM. 13

FEBRER 2019

VIDA D'HEROI DE STRAUSS
AMB RAFAEL PAYARE

Divendres 15 a les 20.30 h
Dissabte 16 a les 19 h
Diumenge 17 a les 11 h

Rafael Payare director

RICHARD STRAUSS 24'
Munic 1864 - Garmisch-Partenkirchen 1949
Mort i transfiguració, op. 24 (1888-1889)

PETER EÖTVOS 25'
Odorheiu Seculesc 1944
Alle vittime senze nome (2016).
1a audició. Estrena nacional
I. Inquieto
II. -
III. -

Aquesta estrena forma part de

PAUSA 20'

RICHARD STRAUSS 46'
Vida d'heroi, op. 40 (1897-1898)
L'heroi / L'adversari de l'heroi / La companya de l'heroi /
El camp de batalla / Les obres de pau de l'heroi /
La retirada del món i la consumació de l'heroi

Agraïem que apagueu els mòbils, desactiveu les alarmes sonores i contingueu els estossecs. Un mocador redueix notablement el soroll.

Comenta aquest concert amb
#auditori #obc

L'Auditori és un consorci de

Mitjans patrocinadors

Els temps i la durada del concert són aproximats

PROGRAMA

per **David Puertas Esteve**

Richard Strauss va ser un apassionat del poema simfònic. Per a ell, traduir en música les paraules extretes d'un llibre, els sentiments davant una obra d'art o el fil conductor d'un pensament era com escriure al dictat: «Després d'un mes de no sentir cap desig especial de compondre, una tarda agafo un llibre de poemes i el fullejo de forma descuidada. De sobte, un poema crida la meva atenció i, alhora, al cap em va sorgint la música adequada, sovint fins i tot abans d'haver acabat de llegir el poema. A continuació, m'assec i en deu minuts acabo la cançó». Gràcies a aquesta facilitat, la producció de Strauss és extensíssima, però no hem d'oblidar que la major part del temps la dedicava a dirigir orquestres i produccions d'òpera. A més de les cançons, Strauss va escriure moltes obres musicals a partir d'obres literàries. El seu primer èxit important amb un poema simfònic va ser *Don Joan* (1889), al qual van seguir *Macbeth* (1889), *Mort i transfiguració* (1890), *Till Eulenspiegel* (1895), *Així parlà Zaratustra* (1896) i *Don Quixot* (1897), abans d'arribar a *Una vida d'heroi* (1899).

Als 25 anys, Strauss es va inspirar en la idea d'un artista que jeu al llit de mort. Primer, el malalt pren consciència que és a prop de la mort, després intenta lluitar-hi. Li passen pel cap diferents moments de la seva vida: la infantesa, la maduresa, l'assoliment de les fites artístiques, mai complertes del tot, i, finalment, la transfiguració, que li permet abraçar el cel infinit i la perfecció que no va poder assolir en vida. L'obra es va estrenar el 21 de juny de 1890 a Eisenach. La intensitat del discurs musical és ben palesa des del primer compàs, el gruix orquestral s'explota al màxim, i la densitat de la música és abassegadora: molt pocs autors havien extret de l'orquestra aquesta intensitat sonora d'una forma tan expressiva. És clar que la música explica el guió apuntat, però potser també és interessant obviar-lo i deixar-se endur per les onades sonores d'una obra d'art en majúscules que el que buscava, i ho va aconseguir, era impactar en l'ànima del públic.

Aquesta sublimació simfònica va arribar al seu màxim amb *Una vida d'heroi*, l'apoteosi del poema simfònic. L'obra es va estrenar a Frankfurt el 3 de març de 1899 (fa 120 anys), i l'èxit va ser clamorós, fins i tot històric: «Veig la gent estremir-se i gairebé aixecar-se en alguns passatges. Al final, ovacionen Strauss, li ofereixen corones, sonen trompetes, les dones agiten els mocadors...». En aquest cas, l'argument de l'obra s'inspira en la mateixa biografia de l'autor. Strauss es va col·locar com a melic del món i va escriure música sobre «l'experiència de l'home i de l'artista», amb el benentès que l'home i l'artista eren ell mateix. Podem titllar-lo de narcisista, però el cas és que va crear un dels monuments musicals més importants de la història. L'obra s'estructura en sis parts que s'encadenen. A la primera, apareix el tema de l'heroi. És una pàgina d'una complexitat esfereïdora, i els directors tenen una feinada a ordenar les diferents veus i volums. Només els bons aconseguen que aquest inici no esdevingui un caos. A la segona part,

dedicada als adversaris de l'heroi, la música és gairebé caricaturesca i grotesca. A la tercera part, apareix la companya de l'heroi, personificada en el so del violí, amb diferents caràcters: seductora, alegre, divertida, dolça, tendra i, fins i tot, arrogant. La quarta part és la descripció del camp de batalla. Sonen fanfares de trompetes i l'aire és marcial. Hi ha qui l'ha descrit com «la batalla més formidable que mai s'hagi pintat en música», amb un cant de triomf final. La cinquena part és un cant a l'obra artística i pacificadora de l'heroi. Les trompes són les encarregades d'enllaçar les músiques creades per l'heroi, que, naturalment, són temes d'obres anteriors del mateix Strauss. I la darrera part és la retirada de l'heroi. S'instal·la la pau, apareixen lleugers records dels enemics i, finalment, l'emoció idíl·lica cantada pel violí sol i la definitiva saviesa cantada per la trompa ens condueixen cap a l'apoteosi de l'heroi.

Péter Eötvös és un dels directors i compositors hongaresos més rellevants dels últims anys. Com a artista, es confessa absolutament abatut pel drama de la immigració i per la mort de tantes i tantes persones que busquen refugi i acaben al fons del Mediterrani. Davant l'encàrrec que li van fer conjuntament les quatre principals orquestres italianes (Maggio Musicale Fiorentino, La Scala, Santa Cecilia i la RAI), va respondre amb una obra que cerca remoure consciències i aportar un raig d'esperança: «Alle vittime senza nome recorda aquesta gent que busca un món millor mirant d'apropar-se a la costa italiana. Les cares plenes de dolor i, alhora, la massa absurda dels cossos compactats sobre barques molt precàries, les vaig traduir, d'una banda, en melodies suaus dels instruments solistes i, de l'altra, en una amalgama de so, densa i compacta, de l'orquestra. Pel seu dramatismes i pel seu ritme, l'obra fins i tot podria ser un rèquiem dansat».

L'estrena nacional de l'última obra de Peter Eötvös inclosa en aquest programa s'emmarca en el **Music Up Close Network**, un projecte europeu de col·laboració entre institucions musicals europees que agrupa diverses orquestres, entre elles, l'OBC. La finalitat d'aquesta iniciativa és cercar i desenvolupar noves estratègies per tal d'apropar la música simfònica als joves i connectar-la amb nous públics. Es tracta d'una xarxa pilot de cooperació per compartir nous enfocaments que permetin aconseguir aquest objectiu. El projecte està impulsat per una associació internacional d'orquestres que treballa amb les autoritats regionals, nacionals i europees per tal d'afavorir la formació i la mobilitat artística. Els membres de Music Up Close Network són: **Accademia Nazionale Di Santa Cecilia, Orchestre National de Lille, Nederlands Philharmonisch Orkest, Muzicki Centar Crne Gore, Branimir Slokar Academy, International Yehudi Menuhin Foundation, Sarajevska Filharmonija, Regesta.Exe, Regione Lazio i L'Auditori de Barcelona.**

L'OBC va ser fundada per l'Ajuntament de Barcelona el 1944, consolidant el projecte de l'Orquestra Pau Casals (1920-1937) que la Guerra Civil va interrompre. Avui dia, oberta al món, compromesa amb la societat i mantenint el seu esperit original, té especial cura dels nostres artistes i del nostre patrimoni i té com a missió divulgar la música simfònica principalment des del segle XIX a la creació actual. Té la seu a L'Auditori, on interpreta 24 programes de temporada a més d'altres concerts que acosten la música d'orquestra a la ciutadania. També es presenta a llocs emblemàtics com la Plaça de la Catedral, la platja de la Barceloneta o la Sagrada Família i ha realitzat gires per Europa, Àsia i els EUA, actuant a sales com Musikverein, Wiener Konzerthaus, Concertgebouw, Royal Albert Hall, Kennedy Center o Carnegie Hall.

El primer director titular va ser Eduard Toldrà, i actualment ho és Kazushi Ono. Altres titulars han estat Rafael Ferrer, Antoni Ros Marbà, Salvador Mas, Franz-Paul Decker, Luis Antonio García Navarro, Lawrence Foster, Ernest Martínez Izquierdo, Pablo González i Eiji Oue. També ha estat dirigida per Sergiu Celibidache, Valeri Gergiev, Christopher Hogwood, Elisha Inbal, Emmanuel Krivine, Jesús López Cobos, Marc Minkowski, Michel Plasson, Mstislav Rostropòvitx o Leonard Slatkin i entre els solistes convidats destaquen Lang Lang, Janine Jansen, Daniel Barenboim, Anne-Sophie Mutter, Isaac Stern, Radu Lupu, Frank Peter Zimmermann, Arcadi Volodos, Plácido Domingo, Montserrat Caballé, Teresa Berganza, Alicia de Larrocha, Pinchas Zukerman, Martha Argerich, Joshua Bell, Gidon Kremer, Truls Mørk, Viktoria Mullova, Piotr Anderszewski, Gil Shaham, Rudolf Buchbinder, Joaquín Achúcarro, Claudio Arrau, Arthur Rubinstein...

PRIMERS VIOLINS Vlad Stanculeasa, concertino / Cristian Chivu, concertino associat / Raúl García, assistent concertino / María José Aznar / Sarah Bels / Walter Ebenberger / Ana Isabel Galán / Natalia Mediavilla / Katia Novell / María Pilar Pérez / Anca Ratiu / Jordi Salicrú / Paula Banciu* / Vladimir Chilaru* / José Eduardo Canto* / Natalie Dentini* / Andrea Duca* / Diédrice Mano* **SEGONS VIOLINS** Alexandra Presaizn, solista / Emil Bolozan, assistent / Christo Kasmetski*, assistent / María José Balaguer / Jana Brauning / Patricia Bronisz / Mireia Llorens / Melita Murgea / Antoni Peña / Josep Maria Plana / Robert Tomàs / Alfonso Aldeanueva* / Frédéric Descargues* / Gabriel Graells* / Ariana Oroño* / Annedilia Riestra* / Marta Sedó* / Elena Sotoca* / Yulia Tsuranova* / Elitsa Yancheva* **VIOLÉS** Paul Cortese*, solista invitat / Josephine Fitzpatrick, assistent / Franck Heudiard / Christine de Lacoste / Sophie Lasnet / Michel Millet / Miquel Serrahima / Jennifer Stahl / Andreas Süßmayr / Irene Argüello* / Peter Bucknell* / Pablo Quiroga* / Marc Tarrida* **VIOLONCELS** Núria Calvo / Lourdes Duñó / Vincent Ellegiers / Olga Manescu / Jean-Baptiste Texier / Jordi Claret* / Carmen Enjamio* / Héctor Ochoa* / Laia Puig* / Amaia Ruano* **CONTRABAIXOS** Christoph Rahn, solista / Dmitri Smyshlyayev, assistent / Jonathan Camps / Apostol Kosev / Josep Mensa / Matthew Nelson / Albert Prat / Felipe Contreras* / Nenad Jovic* / Salvador Morera* **FLAUTES** Francisco López, solista / Bea Cambrils / Christian Farroni, assistent / Ricardo Borrull, flautí **OBOÈS** Disa English, solista / José Juan Pardo / Dolores Chiralt, assistent / Molly Judson, corn anglès / Maria José Meniz* **CLARINETS** Larry Passin, solista / Francesc Navarro / Josep Fuster, assistent i clarinet en mi b / Alfons Reverté, clarinet baix **FAGOTS** Silvia Coricelli, solista / Noé Cantú / Thomas Greaves, assistent / Sławomir Krzysmalski, contrafagot **TROMPES** Juan Manuel Gómez, solista / Joan Aragó / David Bonet / Juan Conrado García, assistent solista / David Rosell, assistent / Ivan Carrascosa* / Claudia Cobos* / David Cuenca* / José Chanzá* / Gabriel Zahonero* **TROMPETES** Mireia Farrés, solista / Adrián Moscardó / Carlos Leite* / Angel Serrano, assistent / Andreu Moros* **TROMBONS** Eusebio Sáez, solista / Vicent Pérez / Alejandro Cantos* / Gaspar Montesinos, assistent / Raul García, trombó baix / Miquel Sáez*, trombó baix **TUBA** Daniel Martínez* **TIMPANI** Víctor Segura* **PERCUSSIÓ** Joan Marc Pino, assistent / Juan Francisco Ruiz / Ignasi Vila / Ivan Herranz* / Miguel Angel Martínez* / Miquel Vich* **ARPA** Magdalena Barrera / Marta Jarne* **CELESTA** Dolores Cano* **SAXOFON** Luis Ignacio Gascón* / Bru Maymó* **ENCARREGAT D'ORQUESTRA** Walter Ebenberger **RESPONSABLE DE DOCUMENTACIÓ MUSICAL** Begoña Pérez **RESPONSABLE TÈCNIC** Ignasi Valero **PERSONAL D'ESCENA** Joan Luis

RAFAEL PAYARE

La seva mestria musical, virtuosisme i presència carismàtica dalt l'escenari han convertit el veneçolà Rafael Payare en un dels directors joves més cobejats de l'actualitat. Exalumne de l'acadèmia El Sistema, va començar els seus estudis de direcció l'any 2004 amb José Antonio Abreu i ha dirigit les orquestres més importants de Veneçuela.

El 2014 va ser designat director principal de l'Ulster Orchestra d'Irlanda del Nord, amb la qual va debutar als Proms de la BBC l'agost de 2016, i el 2017 es va convertir en el seu director musical. El 2015 va fer el seu aclamat debut amb la Wiener Philharmoniker. A la temporada 2019-2020 serà director musical de la San Diego Symphony.

Ha treballat amb la London Symphony Orchestra, la Chicago Symphony, la Mahler Chamber Orchestra, la Česká filharmonie, la Pittsburgh Symphony Orchestra, l'Accademia Nazionale di Santa Cecilia, l'NDR Elbphilharmonie Orchester, la Sächsische Staatskapelle Dresden, la Münchner Philharmoniker, la Deutsches Symphonie-Orchester Berlin, la Los Angeles Philharmonic, l'NHK Symphony Orchestra i l'Orchestre Philharmonique de Radio France.

El 2012 va rebre el primer premi al Concurs Internacional de Direcció Malko i, recentment, la Sinfonietta Cracovia l'ha nomenat director honorífic.

OBC ORQUESTRA SIMFÒNICA
DE BARCELONA
I NACIONAL DE CATALUNYA

22, 23 i 24
de febrer

**SHÉHÉRAZADE I
KORNGOLD AMB
XIAN ZHANG
I EL VIOLÍ DE RAY CHEN**

Xian Zhang directora • **Ray Chen** violí

L'AUDITORI
auditori.cat
obc.cat

L'OBC interpreta *Shéhérazade*, l'obra de Rimski-Kórsakov inspirada en els contes de *Les mil i una nits*. A la batuta, la mestra xinesa Xian Zhang, que també dirigirà el *Concert per a violí* de Korngold interpretat per Ray Chen i una obra de Tan Dun, autor de la música dels Jocs de Pequín i guanyador d'un Oscar per la banda sonora de *Tigre i drac*.

Entrades a partir de **10 €**